

Parasha Bo gaat voornamelijk over de laatste drie plagen die over Egypte kwamen: sprinkhanen, duisternis en de dood van de eerstgeborenen. Op het eerste gezicht lijken de drie plagen niet veel op elkaar. Nadat de verwoestende hagel het land Egypte getroffen had en bijna alles met de grond gelijk had gemaakt, kwamen de sprinkhanen om het overgebleven graan te verzwelgen. De duisternis zorgde ervoor dat de Egyptenaren niets meer konden zien en de laatste plaag trof alle eerstegeborenen van de mensen en het vee.

Nu is de vraag wat hebben deze drie plagen met elkaar gemeen in deze parasha? Het antwoord op deze vraag is: Duisternis. De duisternisplaag is natuurlijk vanzelfsprekend maar bij de sprinkhanenplaag wordt de duisternis duidelijk als we de Torah lezen. De grote zwerm sprinkhanen die Egypte overspoelde was zo intens en overweldigend dat de mensen de grond waarop zij stonden niet meer konden zien:

..zij bedekten de gehele oppervlakte - (letterlijk het oog), van het land, zodat het land erdoor verdonkerd werd...
ex. 10:5

Ook de Midrash en de overleveringen spreken van deze enorme aantallen van sprinkhanen. De plaag van de duisternis was nog veel erger, de Egyptenaren konden helemaal niets meer zien, ze waren volkomen geïsoleerd. De laatste plaag vond plaats op middernacht in de duisternis, uit elk huis klonk het geroep en verdriet zoals nog nooit gehoord was (ex. 11:6). Dit vond plaats tijdens de bereiding van het Pesachmaal en het eten van het Pesachlam midden in de nacht.

Over de plaag van de duisternis wordt gezegd dat het leek op een zeer zware dichte mist. Ibn. Ezra, een Joodse bijbelcommentator die zelf vaak op zee reisde, getuigde ervan dat hij eens in een zeer dichte mist was gevaren en dat hij helemaal niets meer kon zien. Op deze wijze verklaart hij dat zelfs op natuurlijke wijze overdag ons zicht volkomen verduisterd kan worden. De plaag van God was bovennatuurlijk en de duisternis was zelfs zo intens dat men zich niet eens meer kon bewegen, het was zo dicht dat het voelbaar was. De Midrash vertelt hiervan dat de Egyptenaren in het donker zaten en zich niet konden bewegen, en dat de Hebreërs in het licht waren en alles konden zien en

zich vrij konden bewegen. Ze liepen door de huizen van de Egyptenaren en bekeken wat zij in huis hadden zonder iets mee te nemen. De Egyptenaren die in het donker zaten hoorden de Hebreërs door hun huizen lopen en dachten dat ze van alles zouden meenemen. Maar later blijkt dat er niets mist. Later als ze uit Egypte vertrekken krijgen ze allerlei kostbaarheden van de Egyptenaren, want zij waren het volk gunstig gezind (ex 12:36). Dit had God al aan Abraham beloofd (Gen. 15:14).

De duisternis die de Egyptenaren bedekte was volgens Rabbah afkomstig uit de diepten (tehom), dezelfde duisternis die over de vloed lag (gen.1:2). De duisternis was de duisternis van het gehenna. Gehenna of gehinnom was de plaats waar kinderen geofferd werden aan Moloch. Ook in Egypte was het de gewoonte om mensenoffers te brengen aan de Nijl. De Nijl werd gezien als een belichaming van hun vele afgoden, en als de Nijl buiten zijn oevers trad of opdroogde dan werden er offers gebracht om ze gunstig te stemmen. Ook de eerstgeborenen van Israël werden in de Nijl gegooid. Hier komt het principe “midda kenneged midda - maat voor maat” naar voren. De duisternis van de kinderooffers keert zich tegen henzelf.

Ook werden de Egyptenaren teruggestraft met duisternis omdat zij de Joden vaak dwongen om met een fakkel op hun hoofd bewegingsloos bij een tafel te gaan staan waar zij uitgebreid maaltijden aten. Als iemand toch bewoog werd hij gedood.

Duisternis representeert gevangenschap/gebondenheid en licht is bevrijding. Israël wordt bevrijd uit de slavernij en gaat het licht van de bevrijding tegemoet. Door het strijken van het bloed op de deurpost gaat de doodsengel voorbij, want het leven is in het bloed. De deurposten zien we terug in de letter chet ך, de chet staat voor chajiem-leven.

In deze parasha geeft God Israël de opdracht om elke maand de maan te heiligen. De maan wordt liefdevol als een hoogwaardig persoon ontvangen, men heiligt de maan staande. Het representeert dat God de wereld heeft geschapen. De maan heeft van zichzelf geen licht ze reflecteert het licht van de zon. Israël en de gelovigen hebben van zichzelf ook geen licht, maar zij horen het licht van God te weerspiegelen. *Laten we ons uitstrekken naar de vrucht van het licht: goedheid, gerechtigheid en waarheid* (ef. 5:9).

In de toekomst zal de hele schepping de Sjabbat, de Feesten en Rosh Chodesj (nieuwe maan) weer gaan vieren. (Jes 66:23) In onze tijd zien we steeds meer de duisternis in religie toenemen. Religieuzen die als gevangenen hun godheid dienen, niet uit liefde voor hun schepper en naaste. Maar uit angst, met leugen en geweld, hun waarheid is duisternis en hun liefde is haat. *“Wee hun die het kwade goed noemen en het goede kwaad; die duisternis voorstellen als licht en licht als duisternis; die bitter doen doorgaan voor zoet en zoet voor bitter.”* Jes 5:20

Maar de waarheid is licht en leven. Maharal vergelijkt de zon die de wereld verlicht met het woord אמת - Emet = waarheid. De waarheid is vast, net zoals de zon die vast staat en de aarde in haar vaste baan die eromheen draait. Een kleine afwijking en alles transformeert tot leugen. Er bestaat niet zoiets als een klein beetje leugen, zelfs een kleine afbreuk aan de waarheid draait de waarheid om tot leugen. De waarheid is eeuwig. Als we de alef uit emet weghalen blijft het woord מת - met = dood over.

Rashi zegt dat אמת - emet stabiel op twee voeten staat. Het woord שקר - sjèker = leugen, is daarentegen wankel, elke letter heeft maar één voet, en de middelste letter ק - qof heeft een lange voet waardoor het woord wankelend op één voet balanceert. *“Woorden van waarheid bestaan voor altijd, maar een leugenachtige tong slechts voor een ogenblik”* spr.12:19

Waarheid is eeuwig, allesomvattend, net zoals de letters van emet het hele Hebreeuwse alfabet omvatten. Het alfabet begint met de א alef, de מ mem staat in het centrum en eindigt met de ת taf.

אבגדהוזחטיכךלבמנןסעפףצקקרשת

De centrale letter מ mem representeert מלכות - Malchoet = koningschap. Er bevinden zich 13 letters aan de weerszijden van de mem (incl. de slotletters). De koning wordt dus door 26 letters omringd, 26 is de getalswaarde van Gods Heilige naam. אמת - Emet is ook een naamdicht van: אלהים מלך תמיד

Elohiem Melech Tamied = **God is de eeuwige Koning!** God zelf is De Waarheid, Hij is licht en er is in Hem géén duisternis, duisternis is waar het licht ontbreekt. Van links naar rechts lezen we, vanaf de mem die centraal staat, מלך Melech=Koning.

Aan het einde der tijden is God helaas genoodzaakt om de in duisternis vervallen wereld wakker te schudden met plagen. Enkele plagen uit Egypte zullen in een andere vorm gebruikt worden om de mensheid wakker te schudden en naar het licht te roepen, maar velen zullen verhard zijn net als Farao. opb. 16:11 en 16:20

Openb. Sprinkhanen 8:3 Builen 16:2 Bloed 16:3-4
Duisternis 16:10 Kikkers 16:13 Hagel 16:20

We weten vanuit Gods Woord dat voordat de Messias terugkomt de wereld harteloos en van God los zal zijn, ook al is er veel religie, dat zegt niets. Egypte was zeer religieus en had vele goden, die hen naar de duisternis toe dreven. God zelf is de waarheid. De straf van duisternis is niet wat God voor de mens wil. De mens zelf heeft het over zichzelf uitgeroepen door van de waarheid af te wijken, door zonder God te willen leven, maar de Eeuwige wil de schepping uit de duisternis in Zijn licht brengen.

Want een ieder die kwaad bedrijft, haat het licht, en gaat niet tot het licht, opdat zijn werken niet aan de dag komen; maar wie de waarheid doet, gaat tot het licht...
Joh 3:20-21

Jeshoea zegt dat Hij het licht van de wereld is, als wij tot hem komen gaan wij naar de Vader, Het Licht van het universum. In de toekomstige heerlijkheid zal de duisternis volkomen verdwijnen en zal de schepping baden in het licht. Alle wankele dingen zullen veranderen en wij zullen een onwankelbaar koninkrijk ontvangen.

...en een tempel zag ik in haar niet, want de Here God, de Almachtige, is haar tempel, en het het Lam. En de stad heeft de zon en de maan niet van node, dat die haar beschijnen, want de heerlijkheid Gods verlicht haar en haar lamp is het Lam. En de volken zullen bij haar licht wandelen en de koningen der aarde brengen hun heerlijkheid in haar; en haar poorten zullen nooit gesloten worden des daags, want daar zal geen nacht zijn; en de heerlijkheid en de eer der volken zullen in haar gebracht worden. En in haar zal niets onreins binnenkomen, en niemand, die gruwel en leugen doet, maar alleen zij, die geschreven zijn in het het boek des levens van het Lam.
Opb. 21:22-27

Sjabbat Sjalom.
Gezegend zij de God en Vader
van onze Messias Jeshoea.